

An Giang, ngày tháng năm 2019

**BÁO CÁO THAM LUẬN
VỀ CHUYỂN DỊCH LAO ĐỘNG NÔNG THÔN TRONG NỘI NGÀNH
NÔNG NGHIỆP Ở TỈNH AN GIANG**

Kính thưa lãnh đạo Hội nghị!

Kính thưa các đồng chí tham dự Hội nghị!

An Giang là tỉnh nằm trong vùng ĐBSCL, với tổng diện tích đất tự nhiên là 353.668,02 ha, trong đó diện tích đất nông nghiệp là 298.512,43 ha, chiếm 84,40%; Đất phi nông nghiệp 54.013,79 ha, chiếm 15,27%; Đất chưa sử dụng 1.141,80 ha, chiếm 0,32%. Năm 2018 tổng diện tích gieo trồng của tỉnh là 678.000 ha, đạt 97,6% KH, giảm 22.000 ha so cùng kỳ, trong đó diện tích trồng lúa là 623.000 ha, giảm 18.000 ha so với cùng kỳ; diện tích trồng rau màu là 54.850 ha giảm 3.700 ha so với cùng kỳ; diện tích trồng cây lâu năm (xoài, chuối, các loại cây có múi...) là 17.200 ha, tăng 2.068 ha so với cùng kỳ; diện tích nuôi trồng thủy sản là 3.310 ha (kể cả diện tích sản xuất giống 1.267 ha), tăng 568 ha so với cùng kỳ.

Thực hiện Nghị quyết số 26-NQ/TW của Ban Chấp hành Trung ương về nông nghiệp, nông dân, nông thôn và chủ trương chung của Đảng và Nhà nước về tái cơ cấu nền kinh tế, hiện đại hóa nông nghiệp, nông thôn gắn với xây dựng nông thôn mới. Tỉnh ủy, UBND tỉnh An Giang đã chỉ đạo các sở, ngành, địa phương rà soát, đánh giá, phân tích những tiềm năng, thế mạnh của từng vùng sinh thái, xác định những khó khăn, hạn chế,... để xây dựng và tổ chức thực hiện Đề án tái cơ cấu ngành nông nghiệp theo hướng phát triển toàn diện, trong đó khai thác, sử dụng có hiệu quả các nguồn tài nguyên thiên nhiên; hạn chế các tác động không tốt đến môi trường sinh thái; chủ động ứng phó với biến đổi khí hậu để phát triển nông nghiệp bền vững. Năm 2015 tỉnh An Giang đã ban hành Đề án “tái cơ cấu ngành nông nghiệp tỉnh An Giang đến năm 2020”, theo đó các ngành hàng tái cơ cấu là: Lúa, cá tra, rau màu (sản phẩm chủ lực), nấm ăn-nấm dược liệu, chăn nuôi bò...và tôm càng xanh (sản phẩm tiềm năng). Tùy theo nhu cầu thị trường cần, nhà đầu tư, ngành nông nghiệp sẽ quy hoạch phát triển thêm. Trong đó định hướng phát triển nông nghiệp của tỉnh đến năm 2020 đối với các ngành hàng như sau:

- Ngành hàng lúa gạo: Xây dựng vùng chuyên canh sản xuất lúa chất lượng cao khoảng 80 ngàn ha trong đó có liên kết với doanh nghiệp tiêu thụ.

- Ngành hàng rau màu: Xây dựng vùng chuyên canh sản xuất và cung ứng rau, màu cho các tỉnh phía Nam và phục vụ xuất khẩu. Phân đấu đến năm 2020 diện tích các vùng chuyên canh sản xuất rau màu trên địa bàn tỉnh khoảng 26 ngàn ha, trong đó tỉnh xác định 5 vùng chuyên canh quy mô lớn chiếm trên 90% diện tích chuyên canh rau màu của tỉnh.

- Ngành hàng cá tra: Quy hoạch sản xuất cá tra đến năm 2020 đạt 1.430 ha chủ yếu ở các địa phương như sau: Long Xuyên, Thoại Sơn, Tân Châu, Châu Thành, Châu Phú, Chợ Mới và Phú Tân. Trên cơ sở đó thực hiện xây dựng vùng chuyên canh nuôi cá tra có liên kết tiêu thụ tại các huyện này.

- Ngành hàng chăn nuôi bò: Chuyển dần hình thức nuôi nhỏ lẻ sang trang trại tập trung. Hướng đến hình thành các doanh nghiệp vừa và nhỏ trong chăn nuôi. Phân đấu đạt tổng đàn bò đến năm 2020 trên 200.000 con, tương ứng với tốc độ tăng trưởng bình quân là 10%/năm giai đoạn 2015-2020.

- Ngành nắm ăn - nắm dước liệu: Phân đấu đến năm 2020 có 100% hộ dân tham gia vào các tổ liên kết sản xuất và tiêu thụ. Hướng đến thành lập các doanh nghiệp vừa và nhỏ chuyên về sản xuất - cung ứng nắm; Hỗ trợ doanh nghiệp thực hiện liên kết với nông dân trồng nắm và hỗ trợ đầu tư hiện đại hóa công nghệ chế biến và bảo quản tạo ra sản phẩm giá trị gia tăng.

Kính thưa hội nghị!

Tái cơ cấu ngành nông nghiệp để ứng phó với biến đổi khí hậu có nhiều chủ thể tham gia, mỗi chủ thể có vai trò nhất định. Trong đó, nông dân là chủ thể trực tiếp thực hiện tái cơ cấu ngành nông nghiệp nhưng lại thiếu thông tin, kiến thức và nguồn lực. An Giang với dân số gần 2.2 triệu người, trong đó dân số sống ở nông thôn chiếm khoảng 69,25%, hiện nay số lao động trong nông nghiệp chiếm 53,66%, công nghiệp 14,29%, dịch vụ 32,05%, hàng năm có khoảng trên 20.000 người bước vào tuổi lao động, trung bình có khoảng 30.000 người có nhu cầu về việc làm. Do đó để giúp lao động nông thôn sản xuất nông nghiệp gắn với tái cơ cấu ngành nông nghiệp và thích ứng với biến đổi khí hậu trong thời gian qua tỉnh An Giang đã triển khai đồng bộ nhiều chương trình, chính sách nhằm giúp cho lao động nông thôn áp dụng các kiến thức khoa học kỹ thuật vào sản xuất như: Chương trình nông nghiệp ứng dụng công nghệ cao; Dự án hỗ trợ phát triển sản xuất thuộc chương trình 135; Trong đó chương trình đào tạo nghề cho lao động nông thôn trong nông nghiệp theo Quyết định số 1956/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ là rất phù hợp với tái cơ cấu ngành nông nghiệp của tỉnh, với số nghề nông nghiệp đào tạo cho lao động nông thôn là 25 ngành nghề (trong đó, trồng trọt 8 nghề, chăn nuôi 2 nghề và nuôi thủy sản 5 nghề, 10 nghề chế biến thực phẩm). Kết quả từ năm 2013 đến nay đã tổ chức đào tạo được 1.315 lớp đào tạo nghề nông nghiệp cho 36.683 người, bình quân đào tạo 5.240 lao động/năm. Trong đó đào tạo theo chỉ đạo của Bộ NN&PTNT từ đầu năm 2017 đến nay đào tạo được: tại vùng nguyên liệu của các doanh nghiệp có liên kết sản xuất gắn với tiêu thụ là 955 học viên; đào tạo cho thành viên hợp tác xã, lao động làm việc của trang trại, lao động tham gia các dự án tái cơ cấu

ngành nông nghiệp là 6.774 học viên; đào tạo cho an sinh xã hội là 7.316 học viên.

Nhờ thực hiện tốt công tác đào tạo nghề nông nghiệp cho lao động nông thôn. An Giang đã đa dạng hóa sản xuất nông nghiệp, giảm dần trồng lúa, tăng các loại hoa màu, phát triển chăn nuôi quy mô lớn và các dịch vụ phục vụ cho sản xuất nông nghiệp. Đến nay, nội bộ chuyên ngành nông nghiệp đã có sự chuyên dịch tích cực. GTSX toàn ngành ngày càng tăng, nhưng tỷ trọng trồng trọt từ 85,7% (2011) giảm còn 83% (2017), ngành chăn nuôi từ 6,4% tăng lên 6,6%, dịch vụ từ 7,9% tăng lên 10,4%, cụ thể theo từng ngành hàng của đề án tái cơ cấu:

- Ngành hàng lúa - gạo: Về công tác sản xuất và nhân giống lúa xác nhận đã cơ bản đáp ứng 90% diện tích sản xuất lúa trong tỉnh. Hiện có khoảng 38 cơ sở sản xuất kinh doanh lúa giống. Thực hiện mô hình cánh đồng lớn, mô hình liên kết có 30 doanh nghiệp tham gia, tỷ lệ diện tích thực hiện chiếm 6,5% DTGT (năm 2014: 5,23%).

- Ngành hàng cá tra: Năm 2018 diện tích nuôi cá tra là 1.890 ha, tăng 156 ha so với cùng kỳ, sản lượng thủy sản nuôi trồng thu hoạch cả năm là 464 ngàn tấn, bằng 122,26% so cùng kỳ, tăng 84.420 tấn.

- Ngành hàng rau màu: Cơ bản hình thành và phát triển các vùng chuyên canh rau màu tại các huyện.

- Ngành hàng chăn nuôi bò: Đến nay, tỉ lệ đàn bò lai trên địa bàn tỉnh đạt khoảng 75% trên tổng đàn.

- Ngành hàng nấm ăn: Đến nay diện tích trồng nấm rơm của tỉnh đạt 390 ha, sản lượng đạt từ 3.500 - 3.900 tấn. Sản xuất nấm ăn, nấm dược liệu phát triển mạnh ở các địa phương như Châu Thành, Thoại Sơn Chợ Mới. Tại Châu Thành, hiện có 51 nhà trồng nấm, gồm 31 nhà trồng nấm bào ngư, 03 nhà trồng nấm linh chi và 17 nhà trồng nấm rơm.

Kính thưa hội nghị!

Bên cạnh những những kết quả đạt được về tái cơ cấu ngành nông nghiệp của tỉnh. Tuy nhiên, trong quá trình triển khai, thực hiện việc công tác đào tạo nghề nông nghiệp cho lao động nông thôn gắn với tái cơ cấu nông nghiệp tỉnh còn gặp không ít khó khăn như:

- Định mức hỗ trợ học nghề thấp, mức kinh phí hỗ trợ cho giáo viên chưa cao không thu hút được nhiều giáo viên từ các viện, trường có kinh nghiệm nên nội dung bài giảng chưa phong phú đối với học viên.

- Trong lĩnh vực đào tạo nghề nông nghiệp cho lao động nông thôn thì sự phối hợp giữa cơ sở dạy nghề và các doanh nghiệp chưa thật sự chặt chẽ đã ảnh hưởng đến công tác đào tạo và giải quyết việc làm cho người lao động. Hầu hết các cơ sở dạy nghề chưa tiếp cận với doanh nghiệp để nắm bắt nhu cầu tuyển dụng, ngược lại các doanh nghiệp cũng chưa đặt ra tiêu chí người lao động phải có tay nghề trước khi được tuyển dụng.

Trên cơ sở đó, Sở Nông nghiệp và PTNT tỉnh An Giang kiến nghị một số nội dung như sau:

- Kiến nghị Trung ương có chính sách tăng định mức hỗ trợ học nghề cho lao động nông thôn (cả người học và giảng viên/người truyền nghề) sau năm 2020 nhằm đào tạo cho lao động nông thôn có tay nghề cao phù hợp với việc đẩy mạnh các hoạt động phát triển ngành nghề nông thôn, chương trình Mỗi xã một sản phẩm, tái cơ cấu ngành nông nghiệp và nông nghiệp ứng dụng công nghệ cao ở các địa phương.

- Kiến nghị Trung ương nên có chính sách hỗ trợ vốn vay riêng cho các lao động sau khi được đào tạo thuộc lĩnh vực nông nghiệp như: lao động làm trong các doanh nghiệp, hợp tác xã, có liên kết sản xuất, bao tiêu sản phẩm; Lao động tham gia sản xuất trong các vùng sản xuất hàng hoá lớn, sản xuất công nghệ cao để các lao động đầu tư vào phát triển sản xuất có thể tự tạo được việc làm.

Xin trân trọng cảm ơn Hội nghị đã lắng nghe!